

یازده اردیبهشت امسال، روزی برای جمع‌بندی از یکسال مبارزه

فرهاد شعبانی

اول ماه مه، روز جهانی کارگر بزودی فرا می‌رسد. با فرارسیدن این روز، طبقه کارگر و جنبش کارگری ایران یکسال دیگر از تاریخ موجودیت خود را پشت سر می‌گذارد، سالی پر از فراز و نشیب، سالی که با یک سری ویژگیهای منحصر به خود در تاریخ جنبش کارگری ایران در دهه‌های اخیر شناخته می‌شود. سالی که طبقه کارگر ایران مبارزه خود را در رودروئی آشکار با یک دیکتاتوری سیاه پیش برد. سالی که آغازی داشت و برگزاری هر با شکوه‌تر مراسم روز اول ماه مه امسال می‌تواند آخرین مرحله این دوره و سپیده دمان دوره ای نوین باشد، تنها به شرطی که بتوان دستاوردهای آن را جمع‌بندی و بر بستر آن آغازی دیگر از مبارزه طبقاتی سازمان یافته در ایران را شاهد بود.

در سال گذشته طبقه کارگر ایران در عرصه مبارزه برای مطالبات اقتصادی، از لحاظ کمیت و شکل اعتراض گسترده‌ترین اعتراضات خود را علیه سرمایه داری به نمایش گذاشت، سالی که با وجود اعمال شدید سانسور بر مطبوعات داخلی و وبلاگها اما کمتر روزی بود که خبر دهها حرکت اعتراضی و تجمع کارگران گزارش نشود. مبارزه ای که تمام اشکال اعتراض، از تجمع در مقابل کارخانه، فرمانداریها، استانداریها، ادارات کار شهرستانها گرفته تا تجمع در مقابل مجلس و دفتر رئیس جمهوری، راه‌بندان و اعتصاب را تجربه کرد.

اعتراضاتی که شعار علیه اخراج و بیکارسازیها، عدم پرداخت حقوق معوقه، لغو قراردادهای موقت کار و پس زدن حملات کارفرمایان به سطح معیشت و دستمزد کارگران بخشی از شعارها و مطالبات آن بود.

اما مبارزات کارگری در سال گذشته تنها با اعتراضات محلی و محدود شناخته نمی‌شود، بلکه مبارزه در قلمرو سراسری، از جمله برگزاری مراسم 11 اردیبهشت مستقل از دولت و نهادهای زرد دولتی، مبارزه برای ایجاد تشکلهای مستقل کارگری، زیر سؤال بردن تشکلهای زرد دولتی - خانه کارگر و شوراهای اسلامی- در سطحی گسترده و علنی، مبارزه علیه تعرض دولت و دستگاه قضائی به فعالین کارگری و احکام زندان علیه آنها، ایجاد نهادهای توده ای پیشبرد این مبارزه، و نهادهای فرهنگی کارگری، تلاش برای جلب توجه افکار عمومی و رسانه‌های بین‌المللی و پیوند و دیالوگ مستقیم با تشکلهای، نهادها و سازمانهای کارگری در بعد بین‌المللی و مورد حمایت این نهادها قرار گرفتن - تا جائیکه روزی بعنوان روز حمایت از جنبش کارگری ایران تعیین شد- از ویژگی‌های دیگر آن بشمار می‌رود.

افزون بر اینها، مبارزه کارگران و پیشروان جنبش کارگری در سال گذشته تحرک چشمگیری برای ایجاد و شکل‌گیری تشکلهای مستقل کارگری از خود بروز داد که ماحصل آن به ایجاد شماری کمیته و نهاد کارگری در راستای تحقق این دورنما انجامید.

همه این پیشروها و دستاوردهای تشکیلاتی علی‌رغم اینک تثبیت پایدار آنها نیازمند برقراری توازن قوای معینی مابین کارگران و سرمایه داران و تحمیل شرایط دموکراتیکی است که در آن وجود تشکلهای کارگری و حق اعتصاب برای کارگران برسیمت شناخته شود، اما تحمیل دوفاکتوی آن به دولت و سرمایه داران در شرایطی که این نظام دارای یک هویت و ساختار ضد کارگریست نشاندهنده درجه ای از پیشروی و تغییر توازن قوا به نفع طبقه کارگر و از حاشیه به متن آمدن مبارزات کارگری در مقایسه با سالهای دهه 60 و 70 شمسی می‌باشد. لذا بر همه فعالین کارگری است که این دستاوردها و موقعیت خود و جنبش را شناخته و بر این بستر دور آتی تلاش‌های خود برای برادستن گامهای بعدی را سازمان دهند.

اگر می پذیریم که سوای حملات رژیم، بخصوص تعرض به آخرین اعتصاب کارگران شرکت واحد و سرکوب بیرحمانه آن اعتصاب، اما طبقه کارگر در سال گذشته به جلو گام بر داشته است، پس برگزاری مراسم اول ماه مه نیز طبیعی است که باید متأثر از این پیشروها باشد.

سالهاست که تشکلهای زرد دولتی خانه کارگر و شوراهای اسلامی کار با برگزاری مراسم فرمایشی اول ماه و جلوگیری دولت از برگزاری مراسم های مستقل کارگری کوشیده اند این روز کارگران را به نمایشی تهی از محتوای طبقاتی تبدیل کنند. در عین حال طی همین سالها، بویژه در شهرهای گوناگون کردستان کارگران و پیشروان کارگری طی مبارزاتی پر هزینه کوشیدند که این سنت کارگری را از رژیم و عواملش در خانه کارگر بازپس گرفته و در مکان واقعی اش قرار دهند، در این زمینه نیز طبقه کارگر ایران پیشروهای کسب کرده است.

حال که در آستانه اول ماه قرار داریم، چند حرکت همسو می تواند ضامن تداوم پیشروی کارگران و تشکلهای مستقل آنها و تحمیل برگزاری مراسم مستقل این روز به دولت و تشکلهای زرد دولتی باشد، آنهم اینکه: باید کاری کرد که هیچ کارگری در مراسمهای دولتی بنام روز کارگر که توسط خانه کارگر و شوراهای اسلامی برگزار می شود، شرکت نکند. بجای آن کارگران باید در مراسمهای مستقل از دولت و نهادهای زرد دولتی و در سطحی گسترده روز خود را جشن بگیرند.

در چند سال گذشته مراسمهای مستقل در سطح محلی (هر شهری جداگانه) مراسمهای خود را برگزار کرده اند، باید تلاش کرد که برگزاری مراسم اول ماه مه تناسب و رابطه مستقیمی با سطح مبارزه و پیشروی کارگران ایران و کردستان طی یکسال گذشته داشته باشد. به این اعتبار باید کوشید که شهرستانهای گوناگون در یک برنامه ریزی هماهنگ با شعارها، مطالبات و قطعنامه های یکسان دست به برگزاری مراسم بزنند. باید درجه ای از هماهنگی در برگزاری مراسم اول ماه مه دیده شود. و مهمتر از اینها در مراسم اول ماه مه امسال باید دستاوردهای سال گذشته مبارزه ضد سرمایه داری طبقه کارگر در ایران را مرور کرد و با تکیه بر آن برداشتن گامهای بعدی را سازمان داد. با آرزوی هر چه باشکوه تر برگزار کردن مراسم روز کارگر.